

حمایت از کودکان محروم از آزادی در زمان شیوع کووید - ۱۹

حمایت از کودکان محروم از آزادی در زمان شیوع کووید-۱۹

۱. پیشینه

به رغم تعهد کشورهای عضو ملل متحد که تضمین کنند محروم کردن کودکان از آزادی اقدامی است که تنها به منزله‌ی آخرین مفرّ برای کوتاه‌ترین مدت مناسب در نظر گرفته خواهد شد،^۱ پژوهش‌ها نشان می‌دهد که شمار کودکان محروم از آزادی در سراسر جهان رو به افزایش گذاشته است، و این که خطر احتمالی در معرض خشونت قرار گرفتن، سوءاستفاده و نادیده گرفتن کودکان، صرفاً به دلیل محرومیت از آزادی، بیش از گذشته افزایش یافته است.^۲

کودکان محروم از آزادی^۳ در معرض خطر به مراتب بیش تری برای ابتلا به بیماری کرونا ویروس (کووید-۱۹) قرار دارند. به سبب آسیب‌پذیری جمعیت و دشواری‌های دوران شیوع، رواج هر بیماری مسری خطرهای احتمالی ویژه‌ای را در زندان‌ها به وجود می‌آورد. کودکان آسیب‌پذیرتر اند زیرا در شرایط بسته و محبوس‌ی زندگی می‌کنند و برای دسترسی به یک رشته از خدمات، از جمله خدمات بهداشتی و درمانی، سلامت روحی، کمک‌های روحی-اجتماعی و آموزش با چالش‌های اضافه‌تری روبه‌رو هستند. در دوران همه‌گیری بیماری کنونی، هم‌چنین بسیار محتمل است که کودکان زندانی به اطلاعات درباره‌ی شیوع بیماری، از جمله اطلاعات بسیار ضروری درباره‌ی این که چه‌گونه از خود محافظت کنند، علایم بیماری را تشخیص دهند، و در صدد درمان برآیند دسترسی محدودی دارند یا اصلاً دسترسی ندارند.^۴

در بسیاری از کشورها، زندان‌های ویژه‌ی کودکان از حداقل ملزوماتی که در سندهای قانونی بین‌المللی و منطقه‌ای مطرح شده‌اند برخوردار نیستند. فضا، آب آشامیدنی، غذا و امکانات بهداشتی ناکافی از مشخصات ویژه‌ی بسیاری از این مراکز در سراسر جهان است. شرایط به ویژه در زندان‌های پر جمعیت و در بازداشت‌گاه‌های پیش از محاکمه ناگوار است. دسترسی محدود به وسایل بهداشتی باعث نگرانی خاصی است، زیرا اقدام‌های پیش‌گیرانه‌ی ساده، مانند شستن منظم دست‌ها و فاصله‌گیری جسمانی ایمن از راهبردهای پیش‌گیرانه‌ی اصلی در دوران شیوع کووید-۱۹ به شمار می‌آید.

خدمات بهداشتی و درمانی در زندان‌هایی که کودکان محروم از آزادی اند، اگر هم وجود داشته باشد، عموماً زیر استاندارد و فاقد بودجه‌ی کافی اند و مشخصه‌ی آن‌ها کمبود کارکنان و داروهای اصلی است. خدمات بهداشتی و درمانی در این مراکز اغلب در جدایی کامل از نظام‌های بهداشتی و درمانی عمومی عمل می‌کنند، که سدّ راه حفظ کیفیت مراقبت‌های بهداشتی و تداوم آن پس از آزادی نیز می‌گردد. عدم تکافوی خدمات بهداشتی و درمانی در زندان‌ها هم‌چنین به سرایت بیماری کرونا ویروس (کووید-۱۹) در زندان‌ها می‌انجامد، و نه تنها کودکان بلکه کارکنان (یعنی نیروی پلیس، افسران اصلاح و تربیت، رابطان بهداشتی، کارکنان خدمات بهداشتی و درمانی، مددکاران اجتماعی و دیگر) را که در این مراکز کار می‌کنند و خانواده‌ها و مردم مرتبط با آن‌ها را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد.

با سرایت بیماری کرونا ویروس، بسیاری از کشورها اقدام‌های سخت‌گیرانه‌ای به عمل آوردند تا اطمینان حاصل کنند که فاصله‌گذاری جسمانی با هدف مهار همه‌گیری صورت می‌پذیرد. اقدام‌های جدید مستلزم بستن دادگاه‌ها، تعلیق محاکمه‌های کیفری، محدودیت تردد و کلا و دسترسی آن‌ها به موکلان و نیز ملاقات خانواده‌های زندانیان با اعضای خانواده‌شان است. محتمل است که چنین اقدام‌هایی بر موقعیت کودکان محروم از آزادی به سبب تمدید دوره‌ی حبس، یا در بسیاری موارد، تأخیر در ترخیص این کودکان، تأثیری منفی بگذارد. به علاوه، ناتوانی کودک برای برقراری ارتباط منظم با خانواده‌اش، از جمله غلبه بر شرایط جاری، ممکن است بر سلامت روان و رفاه حال کودک تأثیری جدی داشته باشد، به ویژه در مورد کسانی که از بابت کووید-۱۹ دچار فشار و ترس شده‌اند.

^۱ ماده‌ی ۳۷ (ب)، «پیمان‌نامه‌ی حقوق کودک».

^۲ بنگرید به بررسی جهانی ملل متحد درباره‌ی کودکان محروم از آزادی، در نشانی زیر: <https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRC/StudyChildrenDeprivedLiberty/Pages/Index.aspx>

^۳ بر پایه‌ی اصل ۱۱ (ب) از «مقررات ملل متحد برای حمایت نوجوانان محروم از آزادی» (قطع‌نامه‌ی شماره‌ی ۴۵/۱۱۳ مجمع عمومی به تاریخ ۱۴ دسامبر ۱۹۹۰)، «محرومیت از آزادی به معنای هر شکلی از بازداشت یا حبس یا نگاه‌داشتن شخص است در محل زندان عمومی یا خصوصی یا دستور هر مقام قضایی، اجرایی یا هر مقام مسئول دیگر، به طوری که شخص مجاز بنا به اراده‌ی خود مجاز به ترک آن محل نیست».

^۴ بنگرید به راهنمای عمل فنی گروه همکاری نمایندگی‌های ملل متحد درباره‌ی کووید-۱۹ و کودکان محروم از آزادی.

بنابراین ضرورت دارد که هنگام واکنش نشان دادن به شیوع ویروس کرونا، دولت‌ها دست به اقدام‌هایی بزنند تا اطمینان دهند که حقوق بشری هر کودک محروم از آزادی به شکلی کامل، در هر شرایطی از جمله در موقعیت‌های اضطراری، مورد احترام و محافظت قرار می‌گیرد و برآورده می‌شود و این که این کودکان از مراقبت و محافظت کافی در برابر آسیب‌ها برخوردار می‌گردند، از جمله برداشتن گام‌های محسوس برای کاهش تراکم زندان‌هایی که در آن نگه داشته می‌شوند، و این که همه‌ی تصمیم‌ها و اقدام‌های مربوط به کودکان تحت تأثیر و هدایت اصل منافع عالی‌ه‌ی کودک صورت بگیرد. در این خصوص، توصیه می‌شود که دولت‌ها یک بررسی فوری از همه‌ی موردهای مرتبط با کودکان محروم از آزادی به عمل آورند، و شیوه‌های جایگزین حبس ایمن و انسانی به موقع و مناسب را به کار ببندند تا اطمینان دهند که محرومیت از آزادی در واقع تنها به عنوان آخرین مفرّ در مورد کودکان استفاده می‌گردد.

۲- دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) می‌کوشد تا از کودکان محروم از آزادی حمایت کند

دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) مأموریت دارد و می‌کوشد تا از همه‌ی کشورها در سراسر جهان برای پیش‌گیری از جرم و جنایت و خشونت و نیز تقویت نظام‌های دادگستری پشتیبانی کند. این امر شامل حال کودکانی نیز می‌شود که به عنوان خلاف‌کاران متهم، قربانیان یا شاهدان جرم و جنایت با قانون سر و کار پیدا می‌کنند. هدف دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) آن است که تضمین کند که نظام‌های دادگستری کودکان را- بنا بر تعریف «پیمان‌نامه‌ی حقوق کودک» همه‌ی کسانی را که زیر هجده سال سن دارند- به مراتب بهتر زیر پوشش و حمایت خود قرار می‌دهند، و این که استانداردها و ضابطه‌های بین‌المللی به کار گرفته می‌شود تا از حقوق کودکان در اجرای عدالت حفاظت کند.^۵

تلاش دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) در خصوص عدالت‌گستری برای کودکان از سال ۲۰۱۵ معطوف به اجرای «برنامه‌ی جهانی پایان بخشی به خشونت بر ضد کودکان» بوده است، و نیز روی حمایت از حقوق کودکان محروم از آزادی تکیه‌ی جدی کرده است. برخی کودکان، به سبب آن که به خلاف‌کاری یا جرمی متهم شده‌اند خود را در این موقعیت می‌یابند، شمار دیگری به دلایل ظاهراً حمایتی، از جمله هنگامی که قربانی جرم و جنایتی شده‌اند، در زندان به سر می‌برند، و اخیراً بسیاری از کودکان که داشتن ارتباط با گروه‌های تروریست و افراطی خطرناک به آن‌ها نسبت داده شده است به دلایل امنیت ملی سر از زندان در آورده‌اند.

به طور کلی، دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) می‌کوشد تا از دولت‌ها در تقویت نظام‌های دادگستری برای کودکان و نیز حمایت از حقوق کودکان متهم به خلاف‌کاری و جرم به مدد شیوه‌های زیر پشتیبانی کند:

- ترویج اقدام‌های جایگزین دادخواهی قضایی رسمی (یعنی قضا‌دایی) و اقدام‌های جایگزین زندان؛
- کسب اطمینان از این که هنگامی که کودکان با نظام‌های دادگستری سر و کار پیدا می‌کنند، به شکلی با آن‌ها رفتار شود که احساس عزت نفس و ارزش کودکان مراعات گردد، تا به این ترتیب احترام کودک به حقوق و آزادی‌های دیگران را تقویت یابد، سن و سال آن‌ها را در نظر گرفته شود، کوشش برای از نو سروسامان گرفتن کودکان را ترویج کند، عاری از همه‌ی شکل‌های خشونت‌آمیز، دوستدار کودک و جنسیت‌حساس باشد؛
- کسب اطمینان از این که محرومیت از آزادی اقدامی است به منزله‌ی آخرین مفرّ و تنها برای کوتاه‌ترین مدت زمان مناسب به کار گرفته می‌شود؛
- کسب اطمینان از این که هرگاه محرومیت از آزادی لازم آمد، شرایط زندان و رفتار با کودکان موجب بازپروری و از نو سروسامان گرفتن اجتماعی آن‌ها می‌گردد.^۶

^۵ ماده‌ی ۱، «پیمان‌نامه‌ی حقوق کودک».

^۶ برای کسب اطلاعات بیش‌تر درباره‌ی برنامه‌ی جهانی دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) برای پایان بخشیدن به خشونت بر ضد کودکان، نگاه کنید به:

۲- دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) چه گونه می تواند از کشورهای جهان برای حمایت از کودکان محروم از آزادی در دوران شیوع کووید-۱۹ پشتیبانی کند؟

در ماه مارس ۲۰۲۰، دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) در فرایندی میان نمایندگی‌های ملل متحد شرکت کرد و به تهیه و تدوین راهنمای عمل فنی گروه همکاری نمایندگی‌های ملل متحد درباره‌ی کووید-۱۹ و کودکان محروم از آزادی یاری رساند. گروه همکاری میان نمایندگی‌های ملل متحد متشکل است از واحدهایی از سازمان ملل متحد و سازمان‌های جامعه‌ی مدنی (CSOs) و کوشش مشترکی است با گروه «اتحاد درباره‌ی حمایت از کودکان در فعالیتهای بشردوستانه». راه‌اندازی آن واکنشی بود به راهنمایی صادر شده از سوی «صندوق کودکان سازمان ملل متحد» (UNICEF) و گروه «اتحاد درباره‌ی کووید-۱۹ و حمایت از کودک»، و نیز نیازهای شناسایی شده برای تهیه و تدوین راهنمای عمل مشخص تری در ارتباط با کودکان محروم از آزادی. هدف راهنمای عمل فنی گروه همکاری نمایندگی‌های ملل متحد درباره‌ی کووید-۱۹ و کودکان محروم از آزادی آن است که توصیه‌هایی به کشورهای عضو ملل متحد عرضه کند درباره‌ی آن که چه گونه رفاه حال کودکان در زندان‌ها را در دوران شیوع کووید-۱۹ تضمین کنند. گذشته از این راهنمای عمل، دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC)، به مدد «برنامه‌ی جهانی پایان بخشی به خشونت بر ضد کودکان»، برای حمایت مطلوب‌تر از حقوق کودکان زندانی در دوران شیوع کووید-۱۹ شماری خدمات کمک‌رسانی فنی به کشورهای عضو، در صورت درخواست ایشان، عرضه می‌کند و یاری می‌رساند. فعالیتهای دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) در این خصوص زیر هدایت یک رشته‌ی گسترده از سند‌های قانونی بین‌المللی و مجموعه‌ی استانداردها و ضابطه‌های ملل متحد برای حقانیت کودکان صورت می‌پذیرد.

به منظور تکمیل راهنمایی‌های عرضه شده در راهنمای عمل فنی گروه همکاری نمایندگی‌های ملل متحد درباره‌ی کووید-۱۹ و کودکان محروم از آزادی، دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) فهرستی از خدمات را (به شرح زیر) تهیه و تدوین کرد با هدف فراهم آوردن رهنمودهای معین تری برای دفاتر میدانی خود در خصوص طرح‌هایی که می‌توانند از کوشش‌های نهادهای همتای خود در حمایت مطلوب‌تر از کودکان زندانی در دوران همه‌گیری کووید-۱۹ پشتیبانی کنند. این فهرست هم‌چنین به منظور کمک کردن به کوشش‌های دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) در مشخص کردن موقعیت خود در میان گروه‌های کشوری ملل متحد و به عنوان بخشی از واکنش همه‌جانبه به کووید-۱۹ در سطح ملی تهیه شده است.

به هنگام تدوین این فهرست خدمات در راستای هم‌خوانی با محتوای انتشارات و رهنمودهای موجودی که از سوی دفتر مقابله با مواد و جرم سازمان ملل متحد (UNODC) و دست‌اندرکاران مرتبط دیگر تهیه شده‌اند، نکته‌هایی در نظر گرفته شده است (بنگرید به یادداشت فنی گروه همکاری نمایندگی‌های ملل متحد درباره‌ی کووید-۱۹ و کودکان محروم از آزادی). دفاتر میدانی مورد تشویق و حمایت قرار می‌گیرند تا برای پاسخ‌گویی به کووید-۱۹ در زندان‌هایی که از کودکان محروم از آزادی نگره‌داری می‌شود به طور جدی با سازمان جهانی بهداشت (WHO) و یونیسف و همکاران مرتبط دیگر خدمات‌رسانی فنی را هماهنگ کنند. قرار نبوده است که این فهرست خدمات جامع و کامل باشد یا همه‌ی ویژگی‌های زمینه‌های گوناگون همه‌گیری بیماری را در نظر بگیرد. از این رو، از دفاتر میدانی در خواست می‌شود تا با دقت دست به انتخاب بزنند و مداخله‌ها و پیشنهادها را با موقعیت و نیازهای محلی تطبیق دهند. خطوط اصلی نمونه‌هایی از این خدمات به شرح زیر بیان شده‌اند و گروه همکاران در سطح ستادی آماده‌اند تا از کوشش‌های همه‌ی شریکان اجرایی مرتبط در این خصوص پشتیبانی کنند، از جمله آن که طرح‌های پیشنهادی را بسط و گسترش دهند.

^۲ بنگرید به راهنمای عمل فنی گروه همکاری نمایندگی‌های ملل متحد درباره‌ی کووید-۱۹ و کودکان محروم از آزادی.

UNODC

United Nations Office on Drugs and Crime

برنامه‌ی جهانی
پایان بخشی به
خشونت بر ضد
کودکان

UNODC
ENDVAC

حمایت از برنامه‌ریزی راهبردی بخش دولتی

فهرست خدمات

نمونه‌ی طرح‌ها

می‌توان کمک‌ها را به شکل‌های زیر عرضه کرد:

- تهیه و تدوین طرح‌هایی که به منظور کاهش پذیرش در زندان‌ها و بازداشت‌گاه‌ها بدیل‌هایی را برای بازداشت‌های پیش از محاکمه و تخفیف مجازات یا تعلیق موقت محکومیت‌های معین ترویج و تبلیغ کنند؛

- تهیه و تدوین طرح‌هایی برای آزادی پیش از موعد دسته‌های خاصی از کودکان، مانند کودکانی که به دلیل ارتکاب شبه‌جرم (یعنی تخلف‌هایی که اگر بزرگ‌سالان مرتکب می‌شدند، جرم و جنایت شمرده نمی‌شد) از آزادی محروم شده‌اند؛ کودکانی که به دلیل شیوع عفونت کووید-۱۹ در معرض خطر عوارضی قرار گرفته‌اند، از جمله آن کسانی که از پیش از نظر جسمانی و سلامت روانی دارای شرایط خاص اند؛ کودکانی که به دلیل غیر خشونت‌آمیز، خلاف‌کاری‌های خرد و جزئی دستگیر شده‌اند، مورد اتهام قرار گرفته‌اند، محاکمه یا محکوم شده‌اند؛ کودکانی که در ارتباط با گروه‌های تروریست و افراطی خطرناک به دلایل امنیت ملی سر از زندان در آورده‌اند؛

- عرضه‌ی خدمات مشاوره‌ای به قضات، دادستان‌ها، وکلا و سایر نقش‌آفرینان مربوط در نظام دادگستری به منظور تبلیغ و ترویج کاربست اقدام‌های جایگزین رویه‌های قضایی رسمی (مانند قضا‌دایی یا رسیدگی انصرافی)، که می‌توان در تمام مرحله‌های دادخواهی، از جمله در خصوص کودکانی که هم اکنون دوران بازداشت پیش از محاکمه‌ی خود را سر می‌کنند، عرضه‌ی خدمات یاد شده را درخواست کرد؛

- تهیه و تدوین راهبردها و تدارک سازوکارهایی که میان نهادها و نقش‌آفرینان دولتی و غیر دولتی هماهنگی ایجاد کند تا ترفندهای مربوط به آزادی پیش از موعد کودکان را در خصوص خانواده‌هاشان و نیز جمعیت مرتبط با آن‌ها اعمال کرد یا در ارتباط مناسب با مراکز خدمات بهداشتی و درمانی یا مراقبت‌های جایگزین قرار داد.

- تهیه و تدوین شیوه‌نامه‌ها و روش‌های مدیریت برنامه‌های کمک‌رسانی حقوقی به کودکان، با تکیه‌ی خاص بر کودکان محروم از آزادی تا اطمینان حاصل گردد که کودکان در طی شیوع کووید-۱۹ به مشاوره‌های حقوقی دسترسی دارند، و این که این امر اجازه می‌دهد که بتوان برای آزادی پیش از موعد یا اقدام‌های جایگزین رویه‌هایی قضایی و محرومیت از آزادی آماده شد و دادخواست به ثبت رساند؛

- تأمین خدمات مشاوره‌ای به منظور کسب اطمینان از این که در همه‌ی مواردی که دادرسی‌ها به تعویق افتاده‌اند یا به شکل ویدئو-کنفرانس برگزار می‌شود، حقوق کودکان مراعات و حفظ می‌گردد.

خدمات

تأمین خدمات مشاوره‌ای و کمک‌های فنی برای طراحی، اجرا و پایش راهبردها و طرح‌هایی که تراکم‌زدایی بازداشت‌گاه‌های نوجوانان و کاهش تعداد کودکان محروم از آزادی را در شرایط اضطراری کووید-۱۹ را هدف بگیرند

نمونه‌ی طرح‌ها

خدمات

۲ **تأمین خدمات مشاوره‌ای و کمک‌های فنی برای طراحی، اجرا و پایش راهبردها و طرح‌هایی، که هم‌خوان با استانداردهای بین‌المللی و قوانین حقوق بشر، مبارزه با کووید-۱۹ را در مکان‌هایی که در آن‌ها از کودکان محروم از آزادی نگهداری می‌شود هدف بگیرند.**

می‌توان کمک‌ها را به شکل‌های زیر عرضه کرد:

- تهیه و تدوین راهبردها و تدارک سازوکارهایی که میان نهادهای دولتی و قضایی هماهنگی ایجاد کند، از جمله به درگیر کردن متخصصان بهداشت و درمان در برنامه‌ریزی راهبردی به منظور پیش‌گیری از شیوع بیماری در فضاهای بسته و تأمین حمایت‌های روانی-اجتماعی و آموزش‌های بهداشتی؛
- تهیه و تدوین شیوه‌نامه‌ها و روش‌های مدیریت برنامه‌های کمک‌رسانی حقوقی به کودکان؛
- بهبود رویه‌های بازرسی، از جمله کنترل سلامت و رفاه حال کودکان زندانی؛
- برقراری و بهبود سازوکارهای محرمانه، متناسب با سن و سال، جنسیت حساس و دسترسی‌پذیر برای کودکان محروم از آزادی عرضه‌ی شکایت و دادخواست.

۳ **تأمین خدمات مشاوره‌ای و کمک‌های فنی برای طراحی، اجرا و پایش راهبردها و طرح‌هایی با هدف به حداقل رساندن احتمال بروز خشونت، استثمار و سوءاستفاده که چه بسا این شرایط با شیوع بیماری یا پی‌آمدهای ثانویه‌ی آن وخیم‌تر شود**

می‌توان کمک‌ها را به شکل‌های زیر عرضه کرد:

- در اختیار گذاشتن طرح‌های جامع، چندبخشی و یک‌پارچه تا در سرتاسر بخش دولتی اجرای مطلوب برنامه‌ها و واکنش‌های مرتبط با همه‌گیری کووید-۱۹ تضمین گردد؛
- تهیه و تولید و اجرای خط‌مشی‌ها، آیین‌نامه‌ها، و سازوکارهای عرضه‌ی شکایت و دادخواست حافظ کودکان، از جمله در خصوص پیش‌گیری از خشونت، سوءاستفاده و استثمار؛
- تهیه و تدوین آیین‌نامه‌هایی که به هر کودک محروم از آزادی مجوزی بدهد تا بتواند از دسترسی منظم و تماس با نمایندگان حقوقی خود، سرپرستان و اعضای خانواده‌شان برخوردار باشند، از جمله آن که به مدد کاربست فناوری از امکاناتی برای تسهیل تعامل با رعایت اقدام‌های عملی مربوط به فاصله‌گذاری اجتماعی و متناسب با حق برخورداری از حریم شخصی برای کودکان بهره بگیرند؛
- تهیه و تدوین دستور عمل‌ها و آیین‌نامه‌هایی که نشان دهند چه‌گونه می‌توانست حقوق دختر بچه‌ها رعایت را در زندان یا بازداشت‌گاه در دوران شیوع کووید-۱۹ رعایت کرد و نیازهای خاص آن‌ها را برآورد.

نهادسازی و ظرفیت‌سازی

نمونه‌ی طرح‌ها

خدمات

۴

پشتیبانی از بهبود شرایط زندان‌ها و نیز درمان کودکان محروم از آزادی در دوران همه‌گیری کووید-۱۹ در مورد‌های استثنایی مربوط به کودکان در حبس و بازداشت

می‌توان کمک‌ها را به شکل‌های زیر عرضه کرد:

- تهیه و تولید برنامه‌هایی برای مدیریت کووید-۱۹ که نسبت به مسایل کودک حساس و متناسب با سن و سال آن‌هاست؛
- پشتیبانی از دسترسی گسترده به خدمات مربوط به آب، سلامت، و بهداشت، به ویژه به صابون و آب به منظور پیش‌گیری و کنترل کردن سرایت عفونت؛
- بهبود بخشیدن به اقدام‌های مناسب مربوط به غربال‌گری سلامت به محض ورود برای پیش‌گیری از سرایت کووید-۱۹ و اطمینان یافتن از سلامتی جسمانی و روانی کودکان زندانی؛
- تهیه و تولید و اجرای برنامه‌هایی با هدف افزایش و بهبود بخشی به دسترسی‌پذیری خدمات ضروری تا سلامت و رفاه حال کودکان زندانی در دوران همه‌گیری کووید-۱۹ تضمین گردد، از جمله خدمات درمانی و بهداشتی، برای پاسخ‌گویی به نیازهای مرتبط با کووید-۱۹ و نیز مسایل مربوط به آموزش، مشاوره، گروه‌درمانی، تربیت بدنی، ورزش و فعالیت‌ها اجتماعی و فرهنگی تا بتوان از مقتضیات مربوط به سلامتی و بهداشتی لازم اطمینان حاصل کرد و برای ترمیم کودکان زندانی آمادگی یافت؛
- فراهم آوردن شرایط لازم برای درمان کووید-۱۹ و دیگر مسایل بهداشتی، و حصول اطمینان از امکان ارجاع به مراکز درمانی تخصصی در مورد کسانی که نیاز به درمان و مراقبت‌های ویژه دارند و نیز تضمین آن که این نوع پشتیبانی دسته‌های خاص و گروه‌های آسیب‌پذیر کودکان، مانند کودکان مهاجر/ پناهنده/ بدون تابعیت، کودکان اقلیت‌های قومی، کودکان دارای ناتوانی‌های جسمانی، کودکان دارای نیازهای بهداشتی و درمانی ذهنی، مصرف‌کنندگان مواد و کودکان و کودکان دگرگش جنسی (LGBT) را نیز در برمی‌گیرد.

۵

حمایت از تأمین کمک (و مشاوره) حقوقی و اجرای برنامه‌هایی بر پایه‌ی نمایندگی حقوقی کودکان محروم از آزادی را کردن

می‌توان کمک‌ها را به شکل‌های زیر عرضه کرد:

- مطابق با دستور عمل‌های «سازمان جهانی بهداشت» (WHO) و در عین حال رعایت حقوق کودکان در خصوص برخورداری از حق حریم شخصی، تهیه و تدوین آیین‌نامه‌ها و ایجاد سازکارهایی که اطمینان می‌دهند دوره‌ی ملاقات‌ها طولانی می‌شود و ملاقات‌ها به طور متناوب و نوبتی تنظیم می‌گردد تا فاصله‌گذاری جسمانی افزایش یابد یا از فناوری برای تسهیل تعامل‌های مورد نظر استفاده می‌شود؛
- تهیه و تدوین و اجرای سازکارهایی برای گزارش‌دهی و پیش‌در خصوص تعداد وکلای دعاوی در دسترس، و میزان عرضه‌ی خدمات کمکی (و مشاوره‌ی) حقوقی؛ اطلاعات لازم تماس برای برای کودکان دگرگش جنسی (LGBT) را نیز در برمی‌گیرد.

۶

پشتیبانی از پایه‌گذاری و تقویت خدمات مربوط به آزادی مشروط (مجازات تعلیقی) یا دیگر نظام‌های مدیریت/ پایش مبتنی بر مجازات‌ها و اقدام‌های جایگزین حبس

می‌توان کمک‌ها را به شکل‌های زیر عرضه کرد:

- راه‌اندازی طرح‌هایی مبتنی بر همکاری گروه‌های چند رشته‌ای به منظور اطمینان بخشی درباره‌ی اجرای برنامه‌ای مؤثر با نتیجه‌ای کارآمد در حوزه‌ی سرپرستی کودکان؛
- ایجاد نظام‌های گردآوری داده‌ها به منظور تحلیل گرایش‌ها و روندها و تدارک دیدن خدمات هدفمند؛
- حمایت از بنیاد گذاشتن نقش‌ها، مسئولیت‌ها، کارکردها و وظایف مأموران ناظر بر آزادی مشروط (مجازات تعلیقی) در پرونده‌های مرتبط با کودکان در مرحله‌های پیش و در حین محاکمه، و بلافاصله پس از آزادی مشروط.

با استناد به صفحه‌های ۱۵، ۸ و ۲۱-۲۲ نوشته‌ی زیر:

نمونه‌ی طرح‌ها

خدمات

- می‌توان کمک‌ها را به شکل‌های زیر عرضه کرد:
- تهیه و تدوین استانداردها و آیین‌نامه‌هایی برای مجموعه‌های مستقل بازرسی؛
- به وجود آوردن نظامی برای پاسخ‌گویی و پی‌گیری اجرای توصیه‌هایی که مجموعه‌های مستقل بازرسی عرضه می‌کنند.

پشتیبانی از ایجاد و تقویت مجموعه‌های مستقل بازرسی

- می‌توان کمک‌ها را به شکل‌های زیر عرضه کرد:
- ایجاد و گسترش و اجرای راه‌حل‌های فتاوانه برای پرکناری جلسه‌های دادرسی/محاکمه از راه دور؛
- ایجاد و گسترش و اجرای راه‌حل‌های فتاوانه برای آن که نمایندگان قانونی کودکان محروم از آزادی به ملزومات مورد نظر دسترسی داشته باشند؛
- کمک کردن از راه مشورت دادن در خصوص روش‌هایی که به مدد آن‌ها حقوق کودکان در طی دادرسی‌های مجاری مراعات می‌شود.

پشتیبانی از راه‌حل‌های فتاوانه که از حقوق کودکان محافظت می‌کند تا دادگاه‌ها را قادر سازد که تشکیل شوند و از تعویق جلسه‌های دادرسی/محاکمه و ترخیص کودکان محروم از آزادی و نیز تمدید دوره‌های بازداشت پیش از محاکمه پرهیز گردد

- می‌توان در تهیه و تولید برنامه‌های آموزشی مرتبط با مراتب زیر و عرضه‌ی آن برنامه‌ها کمک کرد:
- مدیریت نظام‌های برنامه‌ریزی، پژوهش و اطلاعات؛
- روان‌شناسی کودک، تأثیر خشونت بر کودکان، رفاه حال کودکان و استانداردها و ضابطه‌های بین‌المللی حقوق بشر و حقوق کودک، از جمله «قواعد هاوانا»؛
- ارتباط‌گیری و مصاحبه با روش‌های دوستدار کودک؛
- سازوکارهای پیش‌گیرانه و بدیل برای حل‌وفصل منازعات؛
- درمان کودکان بلافاصله بعد از دستگیری؛
- کاربست گسترده‌تر و اعمال روش‌های جایگزین رویه‌های قضایی رسمی (مانند قضا دایی یا رسیدگی انصرافی) و اقدام‌های جایگزین حبس؛
- درمان کودکان در طی مرحله‌ی دادرسی/محاکمه؛
- از نو سر و سامان دادن اجتماعی به خلاف‌کاران فعلی و پیشین؛
- بهبود رویه‌های بازرسی.

ظرفیت‌گستری و مهارت‌افزایی تخصصی مناسب در سطوح ملی و محلی به منظور پشتیبانی از کشورها برای پیروی کردن از استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر در خصوص حقایق کودکان. گروه هدف شامل این افراد می‌شود: افسران نیروی انتظامی، دادستان‌ها، قضات، قضات دادگاه‌های بخش، وکلای کارکنان زندان‌ها و بازداشت‌گاه‌های کودکان، کارکنان خدمات مربوط به آزادی مشروط (مجازات تعلیقی) و مددکاران اجتماعی

UNODC

United Nations Office on Drugs and Crime

برنامه‌ی جهانی
پایان بخشی به
خشونت بر ضد
کودکان

UNODC
ENDVAC

اطلاع‌رسانی، ترویج و تبلیغ، و آگاهی‌افزایی

نمونه‌ی طرح‌ها

خدمات

۱۰

تهیه و تدوین راهبردهای ارتباطی و برنامه‌های اطلاع‌رسانی و آگاهی‌افزایی همگانی به منظور آگاهی‌افزایی

می‌توان کمک‌ها را به شکل‌های زیر عرضه کرد:

- شناسایی ابزار، فعالیت‌ها و تولیدات و/یا کانال‌ها و/یا زمان‌بندی برای ایجاد سازوکارهای بر خط (آن‌لاین)، صوتی-تصویری و اطلاعات چاپی برای افزایش آگاهی، برای بالا بردن درک عمومی و بهبود بخشیدن ارتباطات درباره‌ی 'چه‌گونه در دوران شیوع کووید-۱۹ از کودکان محروم از آزادی حمایت کنیم'؛
- به کارگیری ابزار ارتباطی و اجرای فعالیت‌های مرتبط با شیوع کووید-۱۹ برای کمک به پخش اطلاعات درباره‌ی نشانه‌های بیماری، طرز مراقبت از خود در برابر ابتلا به آن، گزینه‌های درمانی، و اطلاعات دیگر مربوط به بهداشت و درمان؛
- راه‌اندازی پویش یا کارزار اطلاع‌رسانی برای افزایش آگاهی درباره‌ی اثرات زیان‌بار خیس و بازداشت کودکان و افزایش خطر سرایت کووید-۱۹ از راه کودکان زندانی؛
- تهیه و تدوین رویکردی تخصصی برای ایجاد ساختار اطلاعاتی و گزارش‌دهی در خصوص حقوق کودکان محروم از آزادی؛
- اجرای فعالیت‌های ارتباطی محلی و تهیه‌ی مجموعه‌ای از برنامه‌های تلویزیونی برای افزایش آگاهی و بیان کردن امتیازهای کاربست گسترده‌تر و اعمال روش‌های جایگزین حبس، به ویژه در دوران بحران کووید-۱۹؛
- تولید مطالب رسانه‌ای و چند رسانه‌ای برای آن که مفهوم نیازهای کودکان خلاف‌کار کنونی یا پیشین برای از نو سروسامان گرفتن اجتماعی بتواند از سوی نقش‌آفرینان این امور درک گردد و جلب توجه کند.

United Nations Office on Drugs and Crime
Global Programme to End Violence Against Children
Vienna International Centre – P.O. Box 500 – 1400 Vienna Austria
Website: www.unodc.org Email: unodc-endvac@unodc.org

Follow us